

2017-09-01

Dnr Forte 2017-01805

Dnr Ju2017/04264/L6

Remissvar: Ny dataskyddslag

Sammanfattning:

Forte instämmer i huvuddragen av utredningens förslag, och att sektorsspecifika bestämmelser har företräde framför dataskyddsförordningen.

Forte instämmer i att förhållandet till våra grundlagar inte ska förändras.

Forte instämmer i att barn som fyllt 13 år ska kunna samtycka till behandling av personuppgifter.

Forte menar att folkhälsoändamål bör kvarstå bland undantagen för behandling av känsliga personuppgifter.

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) följer med intresse arbetet med EUs dataskyddsförordning, och hur den implementeras i svensk lag. Såväl den forskning Forte stöder, som det samarbete vi har med myndigheter inom välfärdsområdet är starkt beroende av de register och databaser som finns inom hälso- och sjukvårdsområdet, folkhälsa, socialförsäkringar, osv. Sverige har en stark ställning internationellt i forskning inom de områden Forte har ansvar för, mycket på grund utnyttja befolkningsbaserade databaser och sammanlänka data genom personnumret.

Forte är mycket tillfreds med att EUs dataskyddsförordning möjliggör fortsatt forskning av den typen i Sverige och andra länder som har den möjligheten. Det är viktigt att den svenska nationella reglering som krävs inte lägger hinder för angelägen forskning och innovation där inte dataskyddsförordningen gör det.

Utredningen påpekar inledningsvis att den rättsliga grunden för hantering av personuppgifter i flertalet fall finns i specifika lagar och förordningar för berörda myndigheter och verksamheter. Forte instämmer i bedömningen att dessa bör ha företräde framför dataskyddsförordningen, som är av mer generell karaktär. Forte kommer därför att mer aktivt bevaka annan följdlagstiftning, och har inte många synpunkter på den föreslagna dataskyddslagen.

Vidare påpekar man att förhållandet till våra grundlagar, i synnerhet tryck- och yttrandefrihetslagstiftningen inte förändras med dataskyddslagen. Forte instämmer i att det är ytterst angeläget att den svenska offentlighetsprincipen inte förändras av dataskyddslagen.

Forte ger här synpunkter på två områden där förslaget till dataskyddslag avviker från dataskyddsförordningens huvudregel:

ForTE instämmer i att barn som har fyllt 13 år ska kunna samtycka till behandling av personuppgifter. Enligt dataskyddsförordningen gäller 16 år, med möjlighet för medlemsländerna att sänka till 13 år. Förslaget är i linje med Sveriges syn på att värna barns rättigheter och integritet.

ForTE menar att folkhälsoändamål bör kvarstå bland undantagen för behandling av känsliga uppgifter. Utredningen citerar utförligt dataskyddsförordningens motiv i dess artikel 9.2 för att lista folkhälsa bland de områden som utgör undantag för förbudet. Utredningen vill dock inte ta in denna artikel i dataskyddslagen utan menar att behovet skulle täckas av det undantag man föreslår inom hälso- och sjukvårdens område. Datainsamling inom folkhälsoområdet gäller dock inte bara det som utredningen definierar som hälso- och sjukvård. Landsting, kommuner och myndigheter behandlar ofta data om andra förhållanden av vikt för folkhälsan. Andra kriterier i lagen nämns också som skulle möjliggöra behandling, men tolkningsutrymmet blir då svagare. Det är oklart varför utredningen här föreslår en begränsning i förhållande till vad dataskyddsförordningen anger. ForTE föreslår därför att ett undantag motsvarande dataskyddsförordningens artikel 9.2 också följer med i den svenska dataskyddslagen.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Ethel Forsberg efter föredragning av huvudsekreterare Peter Allebeck.

Ethel Forsberg
Generaldirektör